

A 12-18 éves korosztály játékszokásai tanáraik szerint

Kérdőíves felmérés tanárok körében

A 12-18 éves korosztály játékszokásai tanáraik szerint

Kérdőíves felmérés tanárok körében

Tartalom

1. Összefoglalás.....	3
2. A kutatás módszere.....	5
3. Iskolai problémák.....	6
4. A tanárok internet-használati, és szerencsejáték-szokásai .	13
4.1 Internethasználat	13
4.2 Szerencsejáték-szokások.....	13
5. Online szerencsejátékok megítélése.....	17
6. Az internethasználat korlátozása	20
6.1 Ismeretek a diákok internethasználatáról	20
6.2 A diákok internethasználatának korlátozása.....	22
7. A szerencsejátékok korlátozása	24
7.1 A szabályozás ismerete és megítélése	24
7.2 Szerencsejátékok hozzáférhetősége	25
7.3 Felelősség a szabályozásban.....	27

1. Összefoglalás

- ◆ A diákok szerencsejáték-szokásai azok közé a veszélyes viselkedésformák közé tartoznak, amelyekről viszonylag kevesebb tanárnak vannak ismeretei, ezzel szemben viszonylag sokan tájékozottak a gyerekek túlzott internethasználatáról. Pedagógusaik szerint a tanulók 44 százaléka internetezik naponta az éjszakába nyúlóan is, egynegyede játszott már nyerőgépen vagy pénzben az interneten, a rendszeres játékosok arányát pedig 7 százalékra teszik.
- ◆ A tanárok lényegesen nagyobb veszélynek tartják a diákok körében az internet-függőséget, mint a játékszenvedélyt: elismerik a jelenséget, de még nem ítélik súlyos problémának, vagy úgy vélik, egyelőre nem jelentkezik, de az internetes szerencsejátékok terjedése révén be fog következni. A két jelenség egy problémakört alkot, és elkülönül a több probléma megítélésétől. és 16 százalék már ma is súlyos problémának tekinti.
- ◆ Az interneten megjelenő szerencsejátékokat szinte egyöntetűen veszélyesnek ítélik a pedagógusok, még azokat is, amelyeket tétként befizetett pénz nélkül lehet játszani. Az online szerencsejátékok terjedésében rejlő kockázat megítélése csak az internetfüggőségnek, mint problémának a megítélésével függ össze, vagyis a tanárok szerint a függőség elsősorban az eszközön keresztül, és kevésbé a tartalom mentén épülhet ki.
- ◆ A tanárok csupán egynegyede érdeklődik intenzíven diákjaik internethasználati szokásai iránt, és az erre vonatkozó ismereteikkel túlnyomó többségükben elégedetlenek.
- ◆ Szinte minden pedagógus egyetért azzal, hogy otthon korlátok közé szorítják tanítványaik internethasználatát: a leginkább a netezésre fordítható idő korlátozását támogatják.
- ◆ A védett korosztályra szerencsejátékára vonatkozó szabályozással a tanárok többsége tisztában van, de számottevő azok aránya, akik valamilyen módon tévedésben vannak. Az online szerencsejátékokra vonatkozó szabályozás ismerete tekintetében lényegesen nagyobb a bizonytalanság, de mindkét tekintetben döntő többségük egyetért az abszolút tiltással.

-
- ◆ A gyermek- és ifjúkorúak távoltartásáért a szerencsejátékoktól a családot tekintik elsősorban felelősnek, de elégedetlenek azzal, amit a családok tesznek az ügy érdekében. Az iskola felelősségét marginálisnak ítélik, de ennek működésével elégedettek a leginkább. A leginkább kedvezőtlenül a játékokban közvetlenül érdekelt szereplőkről vélekednek, de ezen a körön belül a Szerencsejáték Zrt-ről a legkevésbé negatív a kép.

2. A kutatás módszere

A Medián Közvélemény- és Piackutató Intézet a Szerencsejáték Zrt. megbízásából kutatást végzett a 12-18 éves korosztállyal foglalkozó pedagógusok körében,

Az önkéntes interjúk 80 iskolában készültek, kérdezőbiztos támogatásával, a 12-18 éves diákok osztályfőnökeivel. A minta tervezett mérete 600 fő volt, fele-fele arányban szerepeltek benne 12-15 éves és 16-18 évesekkel foglalkozó pedagógusok. A minta tényleges mérete 646 fő, a fiatalabb korcsoportot tanítók száma 292 fő, az idősebbeket tanítóké 354 fő.

A kutatás terepmunkájára 2009. november 19-ike és december 4-ike között került sor.

3. Iskolai problémák

A tanárok többségének van elképzelése a különböző, potenciálisan függőséghez vezető szokások elterjedtségéről a rájuk bízott osztályban. Az egyes dolgok kipróbálásáról, és a közvélekedés szerint kevésbé súlyos cselekményekről többen nyilatkoztak, mint szokások komolyabb formáiról, illetve az egyértelműen illegitim viselkedésformákról: a kábítószeres kipróbálásának, illetve fogyasztásának, valamint a pénzben játszott szerencsejátékok elterjedéséről a legnagyobb az ismerethiány a pedagógusok körében.

1. tábla

Potenciálisan függőséghez vezető szokások előfordulásának ismerete az iskolában

(azon tanárok aránya, akik nem válaszoltak a kérdésre, hogy „osztályában hányan...)

(százalék)

ittak már tömény alkoholt	5
szívtak már cigarettát	4
próbáltak ki valamilyen kábítószer	20
próbáltak ki játékot nyerőgépen, játékteremben vagy pénzben az interneten	16
szexuális kapcsolata	15
iszik rendszeresen alkoholt	16
dohányoznak rendszeresen	8
fogyasztanak valamilyen kábítószer	29
interneteznek naponta, késő este is	8
játszanak nyerőgépen, játékteremben vagy pénzben az interneten	25

Ha csak az egyes szokások elterjedtsége tekintetében tájékozottakat tekintjük, tanáraik szerint tíz 12-18 éves gyerek közül nyolc ivott már tömény alkoholt, és hat kipróbálta a dohányzást is. A rendszeresen üzött szokások között is ez a kettő a listavezető: az előbbit minden negyedik, az utóbbit minden ötödik tanuló fogyasztja rendszeresen. A kábítószeres kipróbálók aránya 15 százalék, rendszeres fogyasztóinak

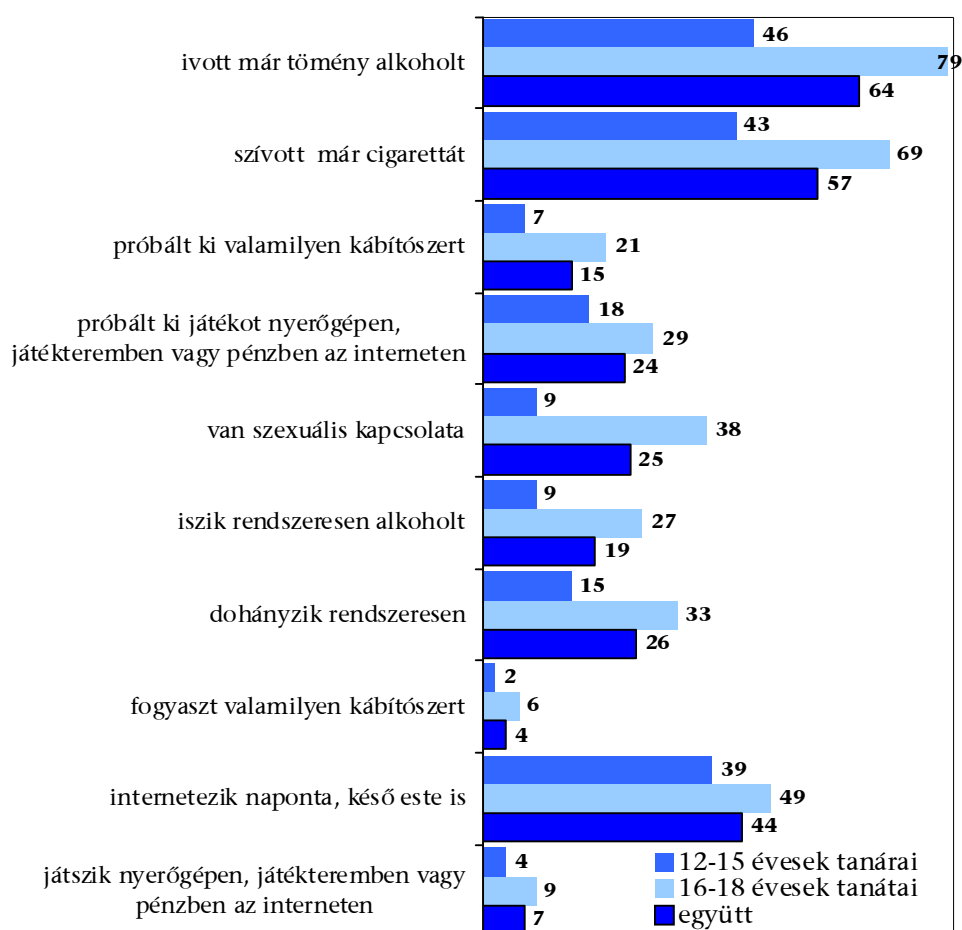
aránya 4 százalék. Pedagógusaik szerint a tanulók 44 százaléka internetezik naponta, késő este is, egynegyede játszott már nyerőgépen vagy pénzben az interneten, az utóbbit rendszeresen űzők arányát pedig 7 százalékra teszik.

A mértéktelen internethasználat kivételével minden, a felmérésben szereplő viselkedésforma elterjedtségét számottevően nagyobboknak ítélik az idősebb, mint a fiatalabb korosztály körében.

1. ábra

Különbéféle szokások elterjedtsége az iskolában

(az érintett gyerekek aránya az osztályban, százalék)

A különféle kockázatos viselkedésformák elterjedtségének megítélése összefügg egymással, vagyis a pedagógus minél inkább elterjedtnek érzi az egyiket, annál valószínűbb, hogy bármely másikról is így vélekedik.

Az egyes szokásoknak az osztály létszámához viszonyított aránya alapján főkomponenst¹ számítottunk, ami összességében fejezi ki ezek elterjedtségét. A főkomponens átlagának elemzése különféle csoportosításokban (varianciaanalízis) alapján a szokások szignifikánsan elterjedtebbek a vidéki városokban, mint Budapesten, a felsőbb évfolyamokban, mint az alsókban, a szakiskolákban, mint a szakmunkás-képzőkben és a gimnáziumokban, továbbá azokban az osztályokban, amelyekben a gyerekek közötti korkülönbség legalább három év, mint azokban, amelyekben csak kettő, vagy legfeljebb egy.

¹ A főkomponens a 10 egyedi változó információtartalmának 49 százalékát tartalmazza.

2. tábla
Iskolai problémák megítélésének szerveződése
(főkomponens-szókórok átlaga)

település	
Budapest	-0,28
város	0,13
évfolyam	
5.	-1,37
6.	-1,08
7.	-0,89
8.	-0,70
9.	-0,01
10.	0,40
11.	0,46
12.	0,73
13.	0,84
képzési hely	
8 osztályos általános iskola	-0,88
6 osztályos gimnázium	0,09
4 osztályos gimnázium	0,15
szakközépiskola	0,47
szakképző iskola	0,79
korcsoport	
12-15 évesek	-0,58
16-18 évesek	0,53
körkülönbség az osztályban	
0-1 év	-0,26
2 év	-0,02
legalább 3 év	0,36

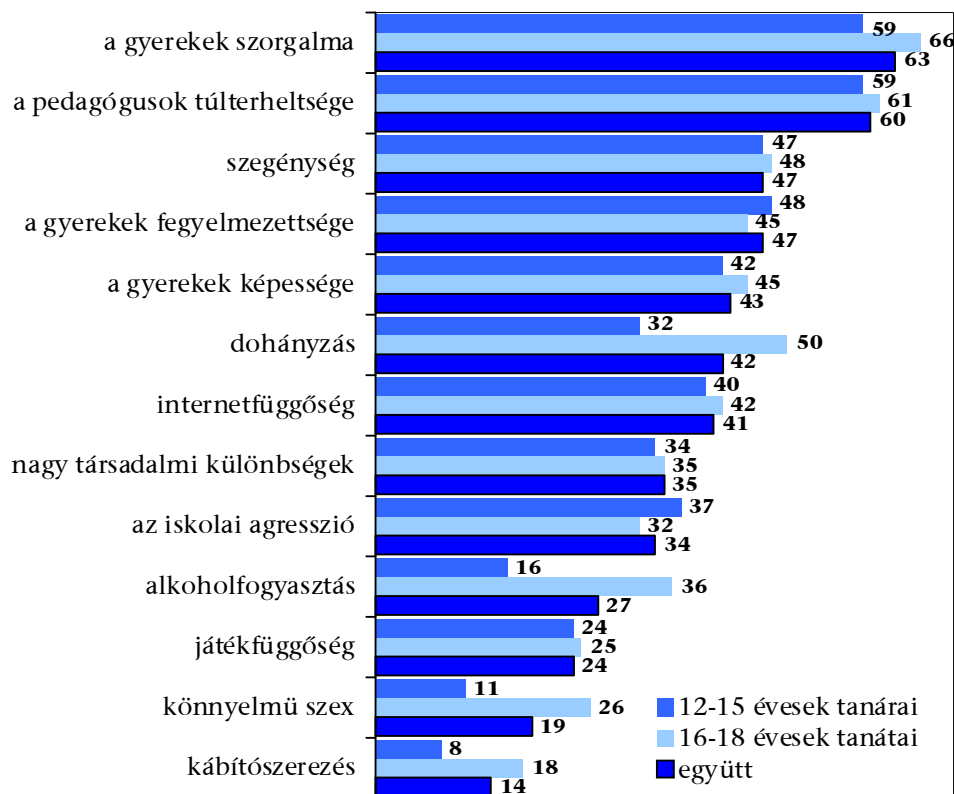
A tanárok a kérdőívben felsorolt iskolai problémák közül a gyerekek szorgalmát és a saját maguk túlterheltségét érzik a legsúlyosabbaknak. A többi problémát összességében a közepesnél kevésbé súlyosnak ítélik, és a különféle káros szokások a lista közepén, és második felében találhatóak. Az internetfüggőséget lényegesen nagyobb veszélynek tartják, mint a játékszenvedélyt, a hagyományos értelemben vett káros szenvedélyek közül az előbbinél csupán a dohányzást ítélik veszélyesebbnek.

A két korosztállyal foglalkozó pedagógusok a problémák többségének jelentőségét egymáshoz nagyon hasonlóan ítélik meg. Ez alól a káros szokások (a dohányzást, az alkohol- és kábítószer-fogyasztást, valamint a könnyelmű szexet) képeznek kivételt: ezek mindegyikét lényegesen súlyosabb problémának tartják a 16-18 éves korosztály körében, mint a 12-15 évesekében.

A szerencsejáték-függőség kialakulása szempontjából leginkább releváns, egymással is összefüggő viselkedéseket: az internetfüggőséget és a játékfüggőséget ezzel szemben azonosan ítélik meg a két korcsoport tekintetében, vagyis ezek relatív súlya nagyobb a fiatalabb korosztályban, mint az idősebben (2. ábra).

2. ábra

Iskolai problémák megítélése (százfokú skála)

A többváltozós elemzés (faktoranalízis) alátámasztja azt a feltevést, hogy a különféle egyedi problémákról alkotott véleményekben általánosabb összefüggések hatása mutatkozik meg. Az elemzés négy ilyen dimenziót különböztet meg, amelyek együtt a 12 egyedi állítás² információtartalmának 55 százalékát tartalmazzák. A négy dimenzió egymástól független, és a hagyományos káros szenvedélyek az internet- és játékfüggőségtől külön dimenziót képeznek, vagyis a tanárok ezeket más jellegű problémának látják (2. tábla).

² A 13 egyedi probléma közül egy, a pedagógusok túlterheltsége nem illeszkedett a modellbe, ezért ebből az elemzésből kihagytuk.

3. tábla
Iskolai problémák megítélésének szerveződése (faktorsúlyok)

	ha- gyományos káros szen- vedélyek	a gyerekek szorgalma, képeségei	szociális problémák	játék- és in- ter- netfüggőség
alkoholfogyasztás	,895	,197	,064	,099
kábítószerelés	,693	,182	,099	,188
dohányzás	,643	,269	,182	,141
könnyelmű szex	,522	,119	,234	,260
a gyerekek szor- galma	,186	,734	,149	,130
a gyerekek képesége	,064	,717	,160	-,041
a gyerekek fe- gyelmezettsége	,194	,513	,024	,113
az iskolai agresszió	,246	,405	,113	,170
szegénység	,134	,203	,965	,093
nagy társadalmi különbségek	,208	,138	,465	,215
játékfüggőség	,256	,176	,145	,723
internetfüggőség	,136	,055	,112	,695

4. A tanárok internet-használati, és szerencsejáték-szokásai

4.1 Internethasználat

Az internetről a pedagógusok döntő többségének van megalapozott ismerete: kétharmaduk (66 százalék) naponta, egynegyedük (26 százalék) hetente többször internetezik, és csupán 1 százalék azok aránya, akik egyáltalán nem neteznek.

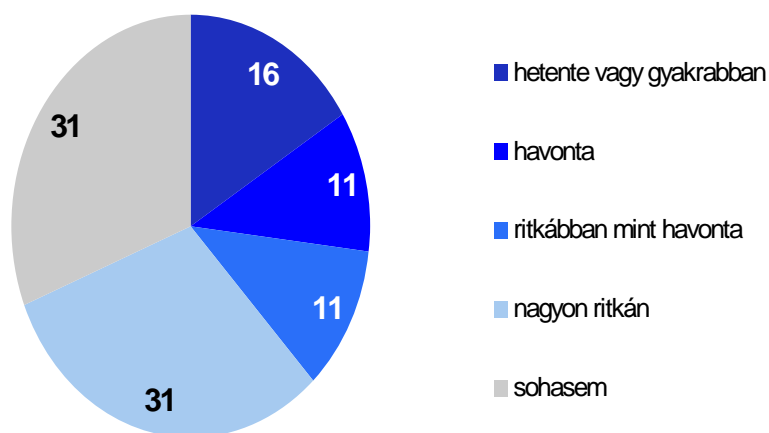
A pénznyerés esélyével kecsegtető oldalak már csak kisebb részük számára ismertek: kevesebb mint egyötödük (18 százalék) járt már „olyan oldalon az interneten, ahol nyerni lehet valamit”, és hét százalékuk játszott is ilyen oldalon. Ezek nem feltétlenül jelentenek szerencsejáték, illetve fogadási oldalakat, sőt az ilyeneket játszó tanárok aránya ennél lényegesen kisebb, mindössze 1 százalék. Egyébként, mindkét dolog inkább jellemzi a 16-18 évesek tanárait, mint a 12-15 évesekkel foglalkozó pedagógusokat.

A személyes tapasztalat egyáltalán nem függ össze azzal, hogy mint iskolai problémát, milyen súlyosnak ítélik a tanulók internet- vagy játékfüggőségét, és azzal sem, hogy a gyerekekre veszélyesnek ítélik-e az internetes szerencsejátékokat.

4.2 Szerencsejáték-szokások

A tanárok szerencsejáték-szokásait úgy mértük fel, hogy a kérdőívben felsoroltunk 16 játékot, és azt kértük válaszadóinktól, hogy mindegyikről mondják meg, milyen gyakran játsszák. Minden játékot tekintve, a pedagógusok egyhatoda játszik hetente vagy gyakrabban, egytizede havonta, és csaknem egyharmada sohasem.

3. ábra
Tanárok szerencsejáték-szokásai
(százalék)

Ami a konkrét játékokat illeti, a hagyományos sorshúzó-játékok a leginkább elterjedtek: a rendszeresen (ötös)lottózók aránya 15, a hatos lottót játszóké 7, a skandináv 3 százalék. Az online játék- és fogadási oldalakat csak nagyon kevesen (1-1 százalék) látogatják, és ők is legfeljebb alkalmanként.

4. tábla
Tanárok szerencsejáték-szokásai játékonként
(százalék)

	hetente vagy gyak- rabban	havonta	ritkáb- ban mint havonta	nagyon ritkán	sohasem
Ötös lottó	15	8	9	29	39
Hatos lottó	7	5	6	20	62
sorsjegyjátékok, például kaporós sorsjegyek	1	3	2	24	70
Skandináv lottó	3	3	2	9	82
Totó	1	1	1	5	93
Luxor	1	1	1	5	93
Keno			1	3	96
tozsde			1	3	96
TippMAX		1		2	97
pénzben kártyázás, pó- kerezés személyesen, valódi játékosokkal			1	2	97
Puttó				2	97
pénzben fogadás szemé- lyesen valakivel				2	98
nyerőgép, rulett, blackjack, póker játé- gépen				2	98
online póker				1	99
online fogadás			1		99
TippMAX			1		99

A közvetlen tapasztalatokon túl, a tanárok 4 százalékának családjában van olyan személy, aki túl sokat költ szerencsejátékokra. A tanárok szerencsejáték-érintettségének kifejezése érdekében főkomponenst számítottunk. A főkomponens a személyes játékszokások, az online nyere-
 ményjátékok terén szerzett tapasztalat, és a családon belüli túlzott já-
 tékszenvedély előfordulásának hatásait foglalja magában. A további

elemzések szerint az így operacionalizált személyes érintettség, és a játékfüggőség, mint iskolai probléma megítélése között nincs összefüggés, vagyis azok a pedagógusok, akik közvetlen tapasztalattal rendelkeznek az online- és offline szerencsejátékokról, ugyanúgy vélekednek, mint azok, akik csak hallomás alapján alkottak maguknak képet ezekről.

5. Online szerencsejátékok megítélése

Az interneten megjelenő szerencsejátékok veszélyességének megítélése egyébként igencsak egyöntetű: a tanárok 91 százaléka egyetértett azzal, hogy „veszélyt jelent a gyerekekre, hogy az interneten szerencsejátékok is megjelennek”, és a fiatalabb gyerekek oktatói körében valamelyest elfogadottabb ez a vélekedés, mint az idősebbekében (93 és 89 százalék). A tanárok nem kizárólag a közvetlen anyagi kockázatban rejlő veszély megítélése tekintetében ilyen egységesek, azokat a szerencsejátékokról is hasonlóan vélekednek, amelyeket tétként befizetett pénz nélkül is lehet játszani. A tét nélkül játszható játékokat valamelyest többen kevesebben érzik veszélyesebbnek, mint azokat, amellyel veszíteni is lehet, de a két féle vélekedés nem szerveződik teljesen hierarchikusan: a pedagógusok 4 százaléka feltehetően a pénzfizetés adminisztratív, pszichés vagy forráshiánnyal magyarázható visszatartó erejének hiánya miatt csak az előbbieken lát veszélyt.

4. ábra

Online szerencsejátékok veszélyességének megítélése (százalék)

A személyes szerencsejáték-érintettség – igaz, fordítva – összefügg a gyerekekre leleselkedő veszély érzékelésével: minél inkább involvált egy pedagógus, annál inkább valószínű, hogy ahhoz a kisebbséghez tartozik, amely nem tartja a diákokra nézve kockázatosnak az online szerencsejátékok terjedését.

Az online szerencsejátékok terjedésében rejlő kockázat megítélése nincs teljes összhangban az internetfüggőségnek, és a játékfüggőségnek, mint iskolai problémának megítélésével. A pedagógusok nemcsak komorabban vélekednek az előbbi tekintetében, mint az utóbbi kettőében, hanem a veszélyesség megítélése is csupán az internetfüggőséggel van szoros összefüggésben, a játékfüggőséggel nem³.

5. tábla

Az internetfüggőség, mint iskolai probléma megítélése az internetes szerencsejátékok veszélyességének megítélése szerint (százalék)

	veszélyt jelent	nem jelent veszélyt
egyáltalán nem probléma	17	24
kisebb probléma	46	59
elég nagy probléma	30	15
nagyon nagy probléma	7	2

Az online szerencsejátékokat egyelőre még csak fenyegetésként érzékelik a pedagógusok (mint ilyet azonban általános érvényűnek), míg a gyerekek szokásairól aktuális tapasztalattal rendelkeznek. Az, hogy a fenyegetés megítélése az internetfüggőség problémájával erősebben függ össze, mint a játékfüggőséggel, részben azzal magyarázható, hogy az előbbi megítélése önmagában súlyosabb, mint az utóbbié, másrészt feltehetően azzal, hogy a tanárok szerint a függőség elsősorban az eszközön keresztül, és kevésbé a tartalom mentén épülhet ki.

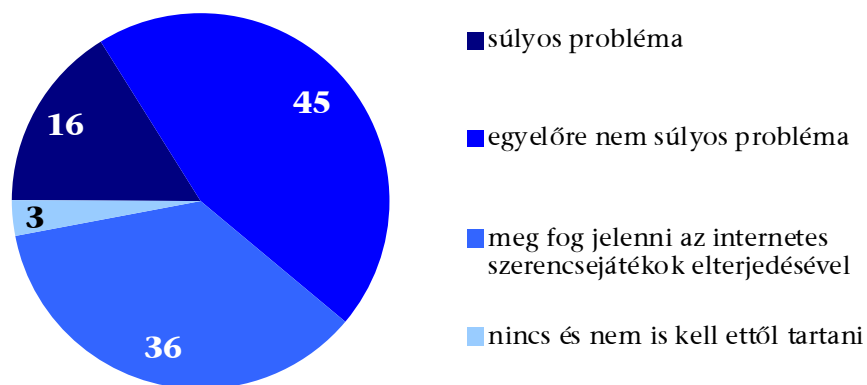
Ami konkrétan a gyerekek szerencsejáték-függőségét, illetve közeljövőben várható alakulását illeti, a tanárok döntő többsége tisztában van a veszéllyel: csupán 3 százalék azok aránya, akik egyáltalán nem érzékelik ezt, és nem is tartanak a megjelenésétől. A relatív többsége (45 százalék) elismeri a jelenséget, de még nem ítéli súlyos problémának, 36 százalék szerint egyelőre nincs ilyen probléma, de arra számít, az internetes szerencsejátékok terjedésével be fog következni,

³ A Pearson-féle Chi² statisztika, az internetfüggőséggel (0,023) szignifikáns összefüggést mutat, a játékfüggőséggel nem (0,560).

és 16 százalék már ma is súlyos problémának tekinti. A jelenség megítélése tekintetében nincs különbség az egyes korosztályok oktatóinak véleménye között.

5. ábra

A szerencsejáték-függőség érzékelése, és az alakulására vonatkozó várakozások (százalék)

A szerencsejáték-függőség kockázatának megítélése összhangban van az iskolai problémák strukturálódásával, vagyis csupán az internet- és játékfüggőség megítélésével függ össze, más nem kívánatos szokásokkal nem.

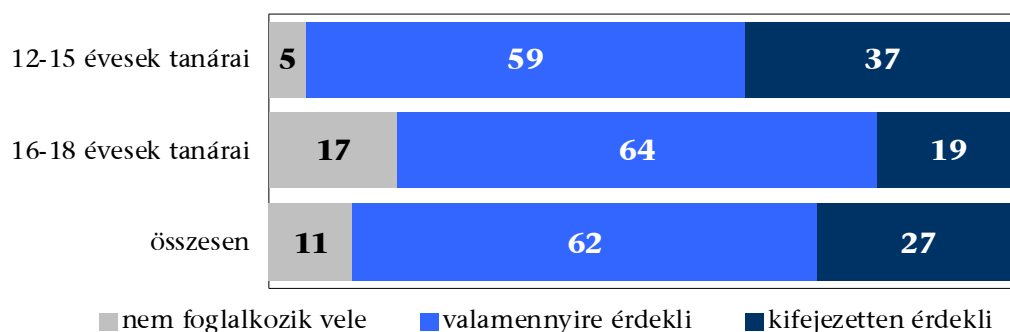
6. Az internethasználat korlátozása

6.1 Ismeretek a diákok internethasználatáról

A tanárok alig több mint egynegyede érdeklődik intenzíven az iránt, hogy a diákjaik mire használják az internetet, körülbelül kétharmadukat valamennyire érdekli ez a dolog, egytizedüket viszont egyáltalán nem foglalkoztatja. A fiatalabb korosztályt tanító pedagógusokat jobban foglalkoztatja ez a dolog, mint az idősebbek oktatóit, ami minden bizonnyal összefüggésben van azzal, hogy – mint láttuk – az internetfüggőséget viszonylag nagyobb problémának ítélik a fiatalabb korosztály tanárai, mint az idősebbeké.

6. ábra

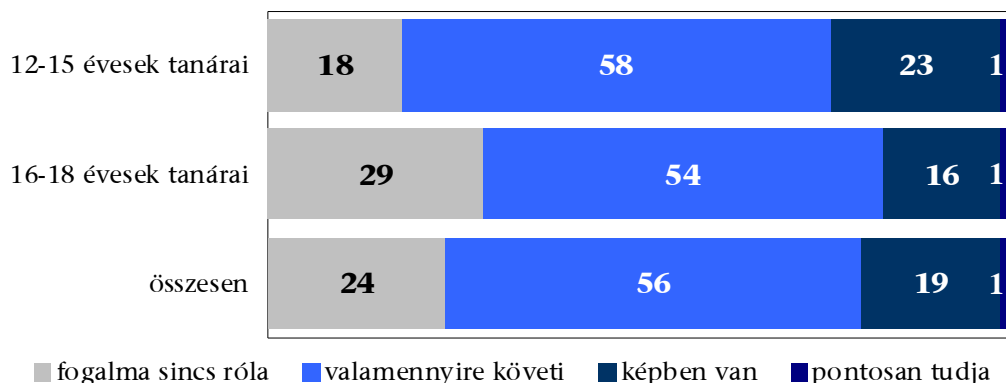
A tanárok érdeklődése a diákok internetezési szokásai iránt (százalék)

Ami a diákjaik netezési szokásaira vonatkozó ismereteket illeti, a tanárok töredéke elégedett maradéktalanul, és csupán egyötöde érzi úgy, hogy „képben van”. A fiatalabbakkal foglalkozó pedagógusok tájékozottabbnak érzik magukat, mint az idősebbekkel foglalkozók, de a két csoport közötti különbség kisebb ebben a tekintetben, mint az érdeklődés tekintetében.

7. ábra

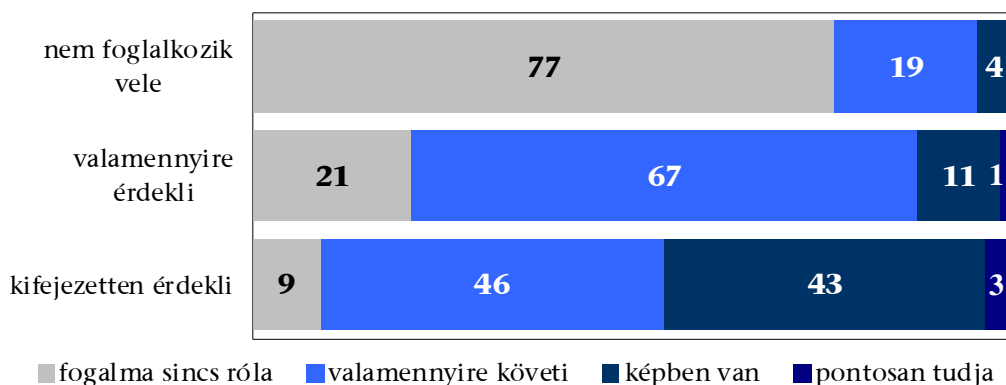
A tanárok ismerete a diákok internetezési szokásairól (százalék)

Minél inkább érdeklődik egy pedagógus diákjai internet-használati szokásai iránt, általában annál inkább elégedett a tájékozottságával. Azonban a nagyon érdeklődők egytizede kifejezetten frusztrált lehet, mert úgy érzi, semmit sem tud erről a dologról, és további 46 százalék érzéseiben is a hiány dominál.

8. ábra

A tanárok ismerete a diákok internetezési szokásairól az érdeklődésük mértéke szerint (százalék)

Mind az érdeklődés, mind a tájékozottság érzete összefügg azzal, hogy a tanárok mekkora problémának ítélik a diákok internet-függőségét: minél inkább érdeklődnek, illetve minél inkább tájékozottak, annál súlyosabbnak érzik problémát.

6. tábla

Az internetfüggőség, mint iskolai probléma súlyossága a tanárok érdeklődése és tájékozottsága szerint (százfokú skála)

érdeklődés	
nem foglalkozik vele	30
valamennyire érdeklí	41
kifejezetten érdeklí	46
tájékozottság	
fogalma sincs róla	37
valamennyire követi	41
képben van	46
összesen	41

6.2 A diákok internethasználatának korlátozása

Az iskolák többségében valamilyen tudatos módon korlátozzák a diákok internethasználatát, körülbelül egyötödében pedig a hozzáférések száma jelent „természetes” korlátot. Az alsóbb évfolyamokban sokkal inkább elterjedt a tudatos szabályozás, amelynek két, leggyakrabban alkalmazott eszköze a tartalom, illetve az időtartam korlátozása. A kettő valamelyikének alkalmazásáról egyébként a tanárok 78 százaléka számolt be, 26 százalékuk mindkettőéről (a két eszköz kombinációja az alsóbb évfolyamokon 32 százalék, a felsőbbekben 22 százalék).

7. tábla
Az internethasználat iskolai korlátozása (százalék)

	12-15 évesek tanárai	16-18 évesek tanárai	összesen
egyáltalán nem értenek hozzá	2	4	3
időben korlátozzák a hozzáférést	59	47	52
tartalomhoz kötött a korlátozás	63	46	53
korlátozás nélkül hozzáférhetnek, ha van szabad hely	7	26	17
egyéb	4	4	4

A tanárok döntő többsége egyetért azzal, hogy a szülők korlátokat szabnak a gyerekeik internethasználatának, és csupán 3 százalék azok aránya, akik egyáltalán nem értenek egyet ezzel. A leginkább támogatott eszköz a netezésre fordítható idő korlátozása. Egyébként az összes, a kérdőívben felsorolt eszköz alkalmazását valamelyest többen támogatták a fiatalabb korosztály oktatói körében, mint az idősebbekében, ami - mivel a teljesen liberális álláspontot azonos arányban képviselik a két csoportban -, csupán azt jelenti, hogy az előbbieket többféle eszköz alkalmazását támogatják, mint az utóbbiak (2,7-et és 2,4-et).

8. tábla
Az internethasználat otthoni korlátozásának támogatottsága (százalék)

	12-15 évesek tanárai	16-18 évesek tanárai	összesen
napi időmennyiség, időtartam	83	75	79
iskolai teljesítményhez kötött	58	56	57
befejezési idő van megadva, ami után már nem használhatja	48	40	44
leckeíráshoz kötött	44	39	41
más viselkedéshez kötött (pl. nincs rend a szobájában, későn jött haza, nem segít)	39	33	36
nem ért egyet azzal, hogy korlátozzák	2	3	3

A korlátozásokat (akár az egyes konkrét eszközök tekintetében, akár az alkalmazandó korlátozások számában) attól függetlenül támogatják a pedagógusok, hogy mekkora problémának ítélik a gyerekek internetfüggőségét.

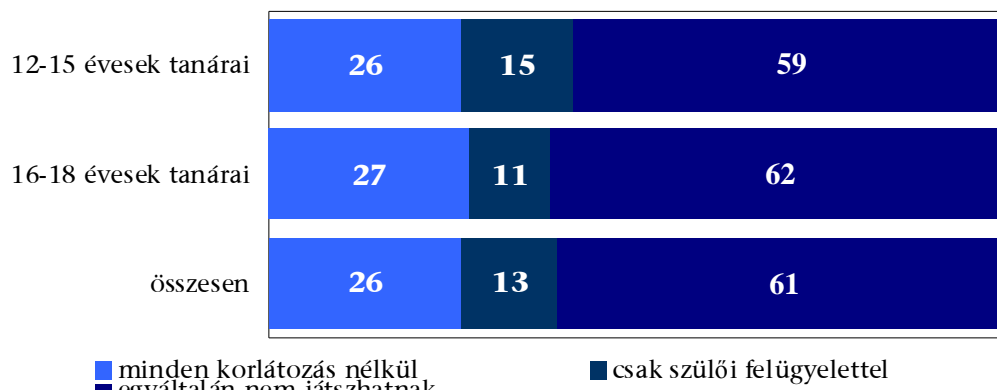
7. A szerencsejátékok korlátozása

7.1 A szabályozás ismerete és megítélése

A tanárok többsége tisztában van azzal, hogy a 18 évesnél fiatalabbak nem játszhatnak szerencsejátékokat, de számottevő azok aránya, akik valamilyen módon tévedésben vannak.

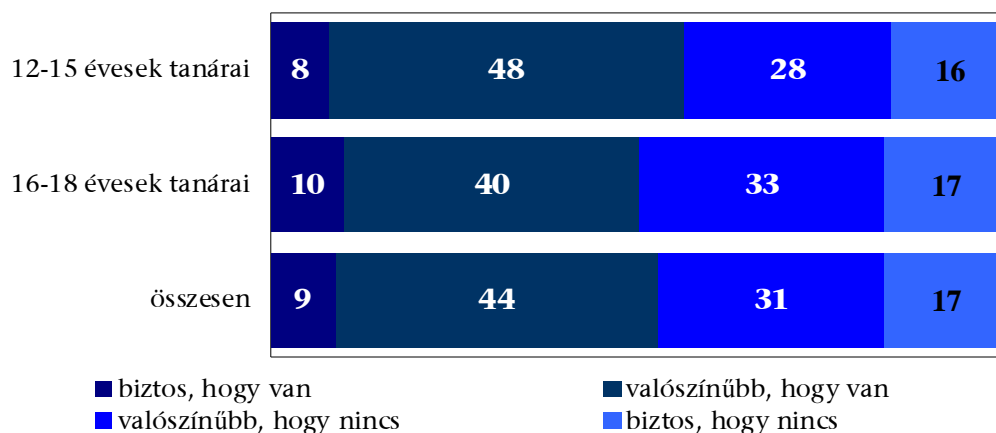
9. ábra

A tanárok ismerete a 18 éven aluliak szerencsejáték részvételére vonatkozó szabályozásról
(százalék)

Ami az online szerencsejátékokat illeti, az ezeken való részvétel szabályozása tekintetében lényegesen nagyobb a bizonytalanság. A pedagógusok csupán közel egytizede biztos abban, hogy a 18 éven aluliak számára tilos részt venni online szerencsejátékokon. A két korosztállyal foglalkozó pedagógusok tájékozottságában nincs számottevő különbség.

10. ábra
A tanárok ismerete a 18 éven aluliak online szerencsejáték
részvételére vonatkozó szabályozásról
 (százalék)

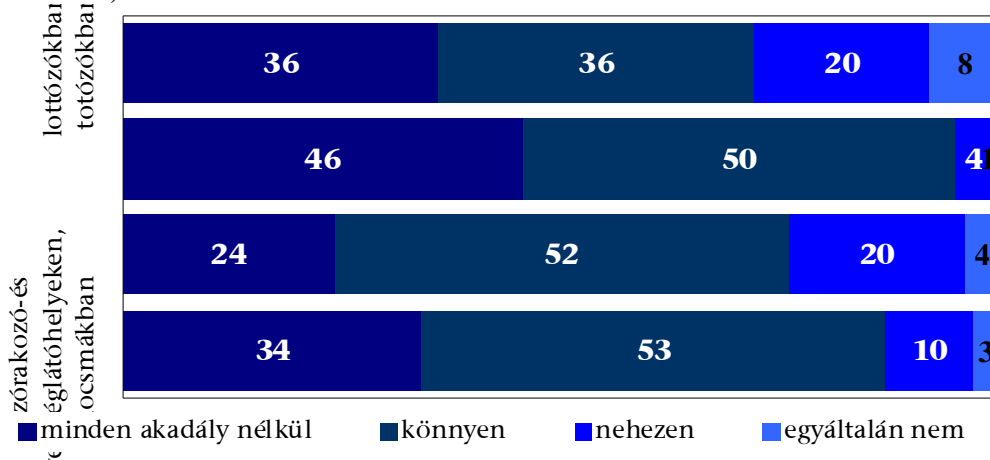

Miután ismertettük a jelenleg érvényes szabályozást, a pedagógusok 94 százaléka teljes mértékben egyetértett az abban megfogalmazott abszolút tiltással. Az idősebb diákokat oktatók valamelyest engedékenyebbek lennének, mint azok, akik a fiatalabbakkal foglalkoznak (az előbbiek „csupán” 91 százaléka támogatja a teljes tiltást, az utóbbiaknak 97 százaléka). A tanárok attól függetlenül támogatják a legszigorúbb szabályozást, hogy milyennek ítélik a jelenlegi helyzetet a diákok szerencsejáték-függősége tekintetében.

7.2 Szerencsejátékok hozzáférhetősége

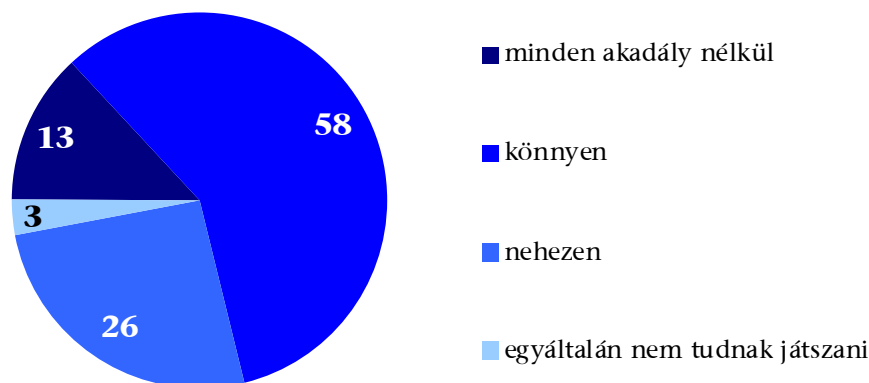
A tanárok többsége úgy látja, hogy a 18 éven aluliak legalábbis könnyen hozzáférhetnek a számukra tiltott szerencsejátékokhoz. A legkönnyebben elérhetőnek az online játékokat ítélik, de minden játékhelelyen meghatározó többségük ítéli könnyen hozzáférhetőnek a játékokat.

11. ábra
Szerencsejátékok hozzáférhetőségének megítélése játékhelyek szerint
 (százalék)

Ha eszükbe juttatjuk, hogy az online játékok regisztrációhoz és bankkártyához van kötve, a tanárok lényegesen optimistábbak az „online behatolás” esélyeinek megítélése tekintetében: kevesebb mint egyharmaduk véli úgy, hogy a védett korosztály tagjai csak nehezen vagy egyáltalán nem tudnak részt venni online szerencsejátékokon. A többség szerint azonban ez az akadály is könnyen elhárítható, illetve egyáltalán nem is működik. Ezzel együtt, a regisztráció és a bankkártya használat biztosítékát is szem előtt tartva az internetes szerencsejátékok hozzáférést ítélik a legbiztonságosabbnak.

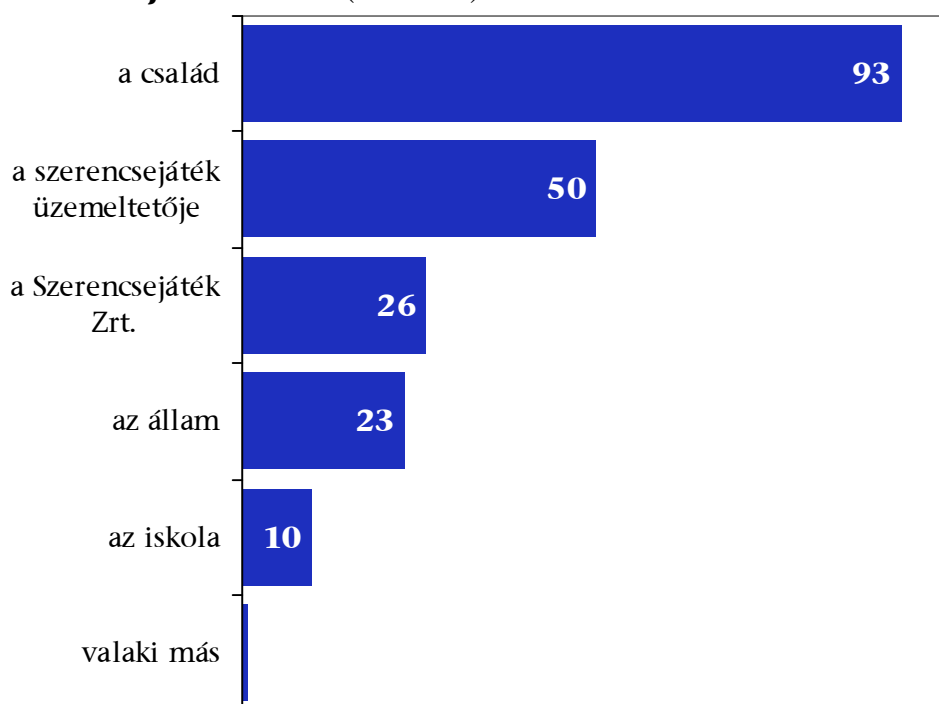
12. ábra
Online szerencsejátékok elérhetősége a 18 éven aluliak számára annak figyelembevételével, hogy az regisztrációhoz és bankkártya-használathoz van kötve
 (százalék)

7.3 Felelősség a szabályozásban

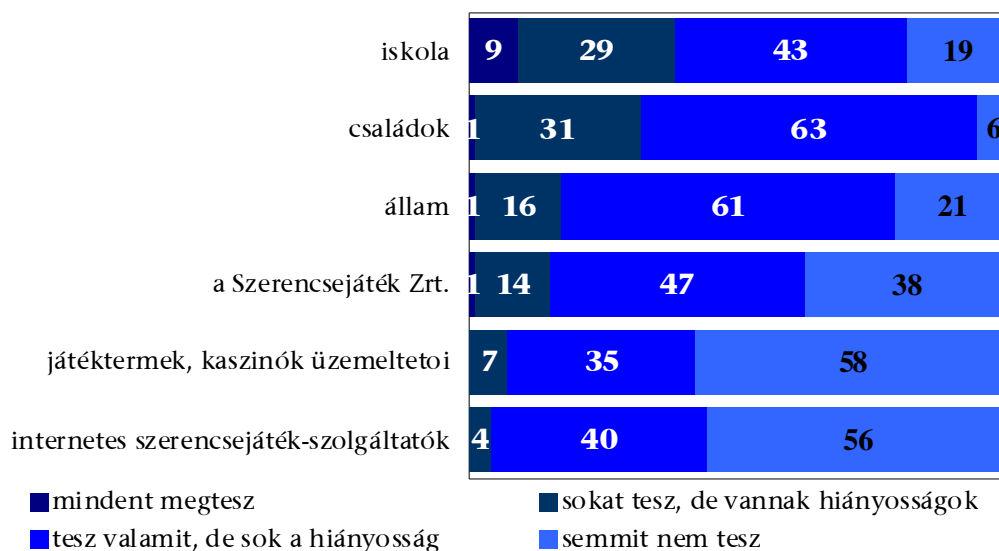
Azt, hogy a gyermek- és ifjúkorúak távoltartsák a szerencsejátékoktól, összetett feladatnak ítélik a pedagógusok. Átlagosan két „felelőst” jelöltek meg, de a család kitüntetett szerepében szinte mindannyian egyetértettek. Emellett a szerencsejátékok üzemeltetőjét, illetve konkrétan a Szerencsejáték Zrt-t jelölték meg számottevően (a kettő közül valamelyiket 59 százalék említette). Az iskola szerepét csupán minden tizedik pedagógus ismerte el.

13. ábra
Kinek a felelőssége, hogy a 18 éven aluliak ne vehessenek részt szerencsejátékokban (százalék)

A szerencsejátékoktól való távoltartás tekintetében kitüntetett jelentőségűnek tartott családok szerepével egyáltalán nem elégedettek a tanárok: csupán 1 százalékuk érzi úgy, hogy a családok mindent megtesznek az ügy érdekében, és hatszor ennyien vannak, akik szerint semmit nem tesznek. A tanárok az iskola szerepvállalásával a leginkább elégedettek, de az összkép még ebben az esetben is inkább kedvezőtlen. A leginkább kedvezőtlenül a játékokban közvetlenül érdekelt szereplőkről vélekednek, de ezen a körön belül a Szerencsejáték Zrt-ről a legkevésbé negatív a kép.

14. ábra
Mennyit tesznek az egyes szereplők, hogy a 18 éven aluliak ne játszhasanak szerencsejátékot?
 (százalék)

A két korosztállyal foglalkozó pedagógusok közül a 12-15 évesek oktatói lényegesen kedvezőbben vélekednek az iskola szerepéről, mint azok, akik idősebbeket tanítanak. Az utóbbiak szerint a családok többet tesznek az iskolánál. A szerencsejáték-szolgáltatók szerepvállalásának megítélésében nem különbözik a két korcsoport tanárainak véleménye

9. tábla
Mennyit tesznek az egyes szereplők, hogy a 18 éven aluliak ne játszhasanak szerencsejátékot?
 (százfokú skála)

	12-15 évesek tanárai	16-18 évesek tanárai	összesen
iskola	49	38	43
családok	41	43	42
állam	33	32	32
a Szerencsejáték Zrt.	26	26	26
játéktermek, kaszinók üzemeltetői	16	17	17
internetes szerencsejáték-szolgáltatók	16	17	16